

Nr 99.

Ankom till riksdagens kansli den 12 april 1940 kl. 1 e. m.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställning
angående anslag till statens sockernämnd.*

(2:a avd.).

I en den 21 mars 1940 dagtecknad proposition (nr 189) har Kungl. Maj:t, under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över folkhushållningsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen *dels* besluta, att för tiden från och med den 1 oktober 1940 till och med dag, som av Kungl. Maj:t bestämmes, dock senast den 31 januari 1942 rätt att till riket införa socker (tulltaxenummer 119 och 120) med av Kungl. Maj:t stadgade undantag icke skall tillkomma annan än staten eller den, åt vilken Kungl. Maj:t överlåter sådan rätt; *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som må erfordras för upprätthållande av nu angivna ensamrätt; *dels* i huvudsak godkänna det såsom bilaga till statsrådsprotokollet i ärendet fogade förslaget till kontrakt mellan staten och svenska sockerfabriksaktiebolaget; *dels ock* till statens sockernämnd för budgetåret 1940/41 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 100,000 kronor.

Propositionen har remitterats till statsutskottet för handläggning i vad avser anslag till statens sockernämnd samt i övrigt till bevillningsutskottet.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle sockernämnden handhava den kontroll, som från statens sida erfordras på grund av statens kostnadsgaranti åt svenska sockerfabriksaktiebolaget. Kontrollen, framhåller departementschefen, måste givetvis bliva omfattande och maktpåliggande. Det härför erforderliga organet, statens sockernämnd, torde som sin viktigaste uppgift få att granska och bedöma bolagets kostnader samt dess ekonomiska verksamhet över huvud taget, enkannerligen ur synpunkten av statens garanti. Men sockernämnden borde därjämte följa frågan om sockerprisets lämpliga avvägning samt handlägga enahanda frågor rörande betarbetarlöner m. m., som hittills omhänderhafts av statens nuvarande sockernämnd. Däremot borde det icke tillkomma nämnden att behandla frågor i övrigt rörande landets försörjning med socker. Med hänsyn till den nya uppgiften att granska bolagets produktionskostnader m. m. torde nämnden böra erhålla ändrad sammansättning samt utrustas med nya befogenheter och tillhandahållas erforderliga, i industriell drift och bokföring erfarna arbetsbiträden. Kostnaderna för nämnden torde böra bestridas direkt av staten enligt närmare bestämmelser av Kungl. Maj:t. För ändamålet torde av riksdagen nu böra äskas ett förslagsanslag å 100,000 kronor.

Utskottet.

Statsutskottet får erinra därom, att bevillningsutskottet i sitt betänkande nr 17 tillstyrkt Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag, i vad avser reglering av sockernäringen i riket. Statsutskottet får för sin del tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag till statens sockernämnd.

Utskottet hemställer alltså

att riksdagen må till *Statens sockernämnd* för budgetåret 1940/41 under elfte huvudtiteln anvisa ett *förslagsanslag* av 100,000 kronor.

Stockholm den 12 april 1940.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Gustafsson* i Benestad, *Nilsson* i Malmö, *Johansson* i Fredrikslund, *Asplund*, *Nilsson* i Landeryd, *Andrén*, *Ström* i Lidköping, *Lindström*, *Larsson* i Varberg, *Bäcklund*, *Gränebo* och *Ohlin*; samt

från andra kammaren: herrar *Råstock*, *Magnusson* i Skövde, *Törnkvist*, *Svensson*, *Eriksson* i Stockholm, *Andersson* i Prästbol, *Ward*, *Persson* i Tidaholm, *Bergström*, *Hansson* i Rubbestad, *Lundberg* och *Bergvall*.
